

BALATONFÜREDI FEKETE ISTVÁN ÁLTALÁNOS ISKOLA, EGYMI

8230 Balatonfüred, Iskola u 2.

OM: 201725

email: fekete.istvan.alt.iskola@gmail.com

honlap: furediegymi.hu

Tel/Fax: 87 343 188

Mobil: 06 30 690 7558

EGYMI: 06 30 224 8871

BALATONFÜREDI
FEKETE ISTVÁN
ÁLTALÁNOS ISKOLA,

EGYMI

Hogyan segítsük a diszlexiás diákot a tanulásban? - Javaslatok, egyszerű praktikák, példák

Mottó:

Ami bevált, jó gyakorlat a diszlexiás tanulók számára, az jó a többi tanulónak is!

Célok:

- megtalálni a diákhoz az utat, **bizalom** kiépítése
- lehetővé tenni számára, hogy a **témára, tartalomra tudjon koncentrálni**, ne pedig a nehézségei miatt szükséges erőfeszítések vigyék el az idejét és a figyelmét
- számonkéréskor esélyt adni arra, hogy a **tudását mérettesse meg**, és ne - akár technikainak is nevezhető - problémákkal küzdjön (tehát nem a számonkérés alól mentesítjük, hanem, **nem olyan feladatokkal kínáljuk meg**, melyek számára **különösen nehezek**)

Instrukciók adása:

- rövid, vagy lépésekre bontott utasítások, mind szóban és írásban

Feladatlap:

- strukturált
- érthető
- képekkel, ábrákkal, egyszerű táblázatokkal támogatott

A szöveg legyen diszlexiabarát:

- balra zárt szöveg
- kellően szellős (min. másfeles) sortávolság
- Arial, Verdana, Calibri, Comic Sans betűtípusok használata
- legalább 12 pt betűméret
- betűsorok:
 - o jól látható, átfogható sorok (kb. 80 karakter/sor, ami kb. 15 cm széles sorokat jelent)
 - o kerülendő a két vagy több hasábos elrendezés
- **nyomtatáskor:**
 - o matt papírra
 - o halvány, elsősorban halványsárga vagy újrahasznosított papírra

Vizuális megjelenítés

- **színek** használata:
 - o magánhangzók, mássalhangzók színnel való megkülönböztetése (kék-piros) pl. új szó tanulásakor, idegen nyelvnél **tomorrow** (vizuálisan megosztja a szót, a betűk nem folynak össze)
 - o helyesírás tanításakor: betűtorlódás, kihagyás, felcserélés elkerülése
 - o mondatelemzés, szófajok jelölésekor
 - o szótő és a toldalék jelölésekor
- **képek** használata:
 - o olvasás vagy hallás utáni szövegértési feladat előkészítéséhez
 - o illusztrációk, ábrák, grafikonok készítése, használata

Számonkérésnél:

- rövid, egyértelmű, vagy lépésekre bontott, pontokba szedett utasítások
- egy-egy feladat egy oldalon jelenjen meg

- kérdések és válaszok ugyanazon a lapon legyenek
- hézagkitöltős feladat helyett feletválasztós kérdések (hézagkitöltős feladat nehéz nekik, mert az olvasott szöveg értését még megnehezíti, hogy egyes szavak hiányoznak a szövegből)

Szövegértési feladatnál segítség lehet:

- szöveg elején összefoglaló, ami elmondja a lényegét - így rálátást kap az egészre, jobban tudja követni az egyes részeket
- részek kijelölése, felosztása – könnyebben ki tudja keresni a választ a szövegértési feladatokra
- kép vagy fotó a szöveg mellett: előtte beszélgetés a képről, miről szól az olvasmány, előre felhívni a figyelmet egy-egy nehezen érthető szóra

Segítség lehet a diáknak:

- **írásnál:**
 - o szövegkiemelő, színes filc használata:
 - lényegkiemeléshez
 - összefüggő információk jelöléséhez
 - o nyomtatott betűs írás megengedése
- **olvasásnál:**
 - o vonalzó: sűrűn szedett szöveg olvasásakor
 - o sorvezető: sortartásra
- **tanulásnál:**
 - o **vázlat**, amit az órai munka során kiegészíthet a diák
 - o **gondolattérkép vagy pókára**:
 - összefoglalja a szöveg információtartalmát
 - vizuálisan megjeleníti
 - egy oldalon jelenik meg
- **szemléltető anyagok** használata:

- megfoghatja, megtapinthatja pld. domború térkép, 3D betűk szivacsból
- **memóriamankók*** használata szótanuláshoz, memoriterekhez vagy sorrend, felsorolások megjegyzéséhez

***Memóriamankók:**

Használatukkal tetszés szerinti, de már jól ismert dolgokhoz kapcsoljuk a megjegyzendő dolgot:

- a tanár mutasson példákat, adjon ötleteket
 - pl. magas hangrendű magánhangzók a TENISZÜTŐ szóban, mély hangrendűek az AUTÓ szóban lévő magánhangzók
- a diákok gyorsan ráéreznek a technika lényegére, és ügyesen találhatnak ki memóriamankókat
- nem szükséges, hogy a kapcsolat racionális legyen
 - ha a diák nehezen jegyzi meg egy idegen szó kiejtését, akkor a memóriamankó a hangalakot kapcsolja össze a jelentéssel
 - pl. IMAGINE- ÍME, DZSINN (a dzsinn valóra váltja, amit elképzelttem)
- a leghatékonyabb memóriamankó az, amit a tanuló a saját asszociációjára épít
 - pl. angolban HAVE+3. alak szerkezete – a HÉV-ről a 3-as metróra szálllok (a diák ui. így járt órára)